

İTHALATTA KORUNMA ÖNLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu Yönetmelik 10/5/2004 tarihli ve 2004/7305 sayılı Karar uyarınca; bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edilmesi halinde, bu zarar veya zarar tehdidini ortadan kaldırmak üzere, sözkonusu zarar veya zarar tehdidiyle sınırlı ve geçici olmak kaydıyla, uluslararası yükümlülükler ve ülke yararı göz önüne alınarak korunma önlemleri alınmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 2- Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığını,
- b) Genel Müdürlük: Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğünü,
- c) Kurul: 12 nci maddede çalışma usul ve esasları belirtilen "İthalatta Korunma Önlemlerini Değerlendirme Kurulu"nu,
- d) Tarife kontenjanı: Belirli bir dönem itibariyle gümrük vergisinde ve/veya diğer mali yüklerde indirim yapılan ya da muafiyet sağlanan ithalatın miktar veya değerini,
- e) Kota: Belirli bir dönem itibariyle yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,
- f) Yerli üreticiler: Yurtiçinde faaliyet gösteren ve benzer veya doğrudan rakip malların tamamını veya önemli bir kısmını üreten üreticileri,
- g) Ciddi zarar: Yerli üreticilerin durumunda belirgin ve genel bir bozulmanın ortaya çıkmasını,
- h) Ciddi zarar tehdidi: Yakın bir gelecekte ortaya çıkması açık olan ciddi zararı,
- i) İlgili taraf: İlgili ülke/ülkeler yetkili temsilcileri, yerli üreticiler, ithalatçılar, ihracatçılar/üreticiler, tüketiciler, kullanıcılar ile bunların bağlı olduğu kuruluşları veya bunların yetkili temsilcilerini ifade eder.

Ön İnceleme

Madde 3- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktarlarda ithal edildiği

iddiasıyla, ilgili gerçek ve tüzel kişiler veya bunların bağlı oldukları Meslek Kuruluşları ya da Odaların yazılı talebi üzerine veya Genel Müdürlük tarafından re'sen ön inceleme başlatılabilir. Başvuruların Genel Müdürlükten temin edilecek başvuru formunun tam ve usulüne uygun şekilde doldurularak yapılması gerekmektedir.

Genel Müdürlük, gerekli gördüğü takdirde, ön inceleme sırasında ek bilgi ve belgeler isteyebilir. Ön inceleme aşamasında başvurunun geri çekilmesi halinde, Genel Müdürlükçe işlemlere son verilebilir.

Ön inceleme sonuçları Kurulun değerlendirmesine sunulur. Kurulun değerlendirmesinde esas olarak;

a) Sözkonusu malın ithalat düzeyi ve koşulları ile ithal eğilimi ve yerli üreticilerin ekonomik durumuna ilişkin unsurlar,

b) Bu Yönetmelik kapsamında alınabilecek önlemler üzerinde durulur.

Kurul, yapacağı değerlendirmede soruşturma açılmasını gerekli görmediği takdirde, keyfiyet, başvuru sahiplerine Genel Müdürlük tarafından yazılı olarak bildirilir.

Soruşturma

Madde 4- Kurul, soruşturma açılmasına karar verirse, durum Resmi Gazete'de ilan edilir. Bu ilanda ilgili tarafların kendilerini tanıtmaları, görüşlerini yazılı olarak sunmaları ve bilgi vermeleri için öngörülen süre ile Genel Müdürlük tarafından sözlü olarak dinlenebilme talebinin yapılabileceği süre belirtilir. Bu süreler soruşturmanın açılmasına ilişkin kararın Resmi Gazete'de ilan tarihinden itibaren 30 (otuz) gün ile sınırlıdır.

İlgili taraflar Resmi Gazete'deki ilanda belirtilen süre içinde yazılı talepte bulunarak soruşturmanın sonucundan etkileneceklerini ve dinlenmeleri için özel nedenleri olduğunu kanıtladıkları takdirde Genel Müdürlük tarafından sözlü olarak dinlenir.

Genel Müdürlük ilgili tarafları tek tek veya bir arada dinleyebilir. İlgili taraflarca sözlü olarak verilen bilgiler, yazılı olarak sunulmaları halinde Genel Müdürlükçe dikkate alınır. Ayrıca, ilanda belirtilen süre içinde kendini tanıtan ilgili taraflar yazılı bir başvuru ile mevcut bilgileri incelemeyi talep edebilir ve Genel Müdürlükçe talebin haklı görülmesi halinde 6 ncı madde hükümlerine göre gizli sayılmayan bilgileri inceleyebilirler.

Soruşturmanın herhangi bir aşamasında Genel Müdürlükçe istenen bilgilerin öngörülen süre içinde temin edilememesi ya da soruşturmanın engellendiğinin anlaşılması halinde, soruşturma mevcut veriler üzerinden sonuçlandırılır. Genel Müdürlükçe, sağlanan bilgilerin yanlış olduğu tespit edildiği takdirdebu bilgiler dikkate alınmaz.

Soruşturma sırasında başvurunun geri çekilmesi halinde, Kurul tarafından konu incelenerek soruşturmanın önlemsiz kapatılmasına karar verilebilir.

Soruşturma, Genel Müdürlükçe yürütülerek 9 (dokuz) ay içinde tamamlanır. Gerekli hallerde bu süre 2 (iki) ay uzatılabilir.

Yerinde İnceleme

Madde 5- Eldeki bilgilerin doğrulanması ve/veya ek bilgi sağlanması amacıyla, ilgili taraflar nezdinde yerinde inceleme yapılabilir.

Yerinde inceleme yapılmadan önce ilgili taraflara incelenecek bilginin ve/veya istenilen ek bilginin mahiyeti hakkında bilgi verilir. Ancak bu durum yerinde inceleme sırasında daha ayrıntılı bilgi istenmesini engellemez.

Gizlilik

Madde 6- Bu Yönetmelik kapsamında elde edilen bilgi talep ediliş amacı dışında kullanılamaz. Toplanan gizli nitelikteki bilgi veya gizli olduğu belirtilerek verilen bilgi, suç teşkil eden hususlara yönelik kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bunları verenlerin yazılı izni olmadan açıklanamaz.

Açıklanması haksız rekabet ve kazanca sebep olabilecek veya bilgiyi temin eden kişi veya bu kişinin bilgiyi elde ettiği kişi üzerinde önemli ölçüde olumsuz etki yaratabilecek nitelikte olan bilgi ile, haklı bir neden gösterilmek koşuluyla, ilgili taraflarca gizlilik kaydıyla verilen bilgi gizli addedilir.

Gizlilik kaydıyla bilgi veren tarafın, bu bilginin gizli olmayan bir özetini vermesi gerekir. Gizli olmayan özet, esas bilginin makul ölçüde anlaşılmasına olanak sağlayacak ayrıntıda olmalıdır. Sözkonusu taraflar, istisnai hallerde, bu bilginin özetlenemeyecek nitelikte olduğunu belirtebilirler. Bu gibi istisnai durumlarda, bilginin özetlenemeyecek nitelikte olmasının nedenlerinin yazılı olarak belirtilmesi gerekir.

Ancak, bir bilginin gizli tutulması talebinin haklı olmadığı anlaşılmaması ve bu bilgiyi veren tarafın sözkonusu bilginin herhangi bir şekilde açıklanmasını istememesi durumunda, söz konusu bilgi başka kaynaklardan doğrulanmadıkça soruşturmada dikkate alınmayabilir.

Yukarıdaki hükümler, toplanan bilginin, genel bilgilere ve özellikle bu Yönetmelik kapsamında alınan kararların gerekçelerine referans olarak kullanılmasını engellemez.

Ciddi Zarar veya Ciddi Zarar Tehdidinin Tespiti ve Değerlendirilmesi

Madde 7- İthalatın seyri ve gerçekleşme koşulları ile bu ithalat sonucunda yerli üreticilerin ciddi zarar görüp görmediği veya görme tehdidinin bulunup bulunmadığı hakkında yapılacak incelemede, özellikle aşağıdaki faktörler dikkate alınır:

a) İthalatın hacmi, ithalatta mutlak rakamlar itibarıyla ya da yerli üretime veya tüketime göre nispi olarak bir artış olup olmadığı,

b) İthalat fiyatları, yerli üreticiler tarafından üretilen benzer veya doğrudan rakip malın fiyatına oranla belirgin bir fiyat düşüklüğü olup olmadığı,

c) Üretim, verimlilik, kapasite kullanımı, satışlar, pazar payı, kar/zarar ve istihdam gibi belli bazı ekonomik göstergelerdeki gelişmelerin benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerindeki etkisi.

Genel Müdürlük, ciddi zarar tehdidi iddiasında bulunulduğu durumlarda, bu iddia konusu hususun ciddi zarara dönüşme olasılığının olup olmadığının araştırılmasında aşağıdaki faktörleri dikkate alabilir:

a) Türkiye'ye yönelik ihracatın artış oranı,

b) İhracatçı ve/veya menşe ülkedeki stoklar, mevcut veya yakın gelecekte olabilecek ihracat kapasitesi ve bu kapasiteden doğan ihracatın Türkiye'ye yapılması olasılığı.

Soruşturmanın Önlemsiz Kapatılması

Madde 8- Soruşturmanın tamamlanmasını müteakip Genel Müdürlük, önerileri ile birlikte soruşturma sonuçlarını Kurul'a sunar.

Kurul'un yapacağı değerlendirmede korunma önlemine gerek olmadığı sonucuna varılırsa soruşturma kapatılır ve kapatma kararı özet gerekçesiyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır.

Geçici Korunma Önlemi

Madde 9- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktarlarda ithal edildiği yönünde açık kanıtların bulunduğu ve gecikmenin telafisi güç zararlara yol açabileceği kritik durumlarda ülke yararı göz önüne alınarak, geçici korunma önlemi alınabilir.

Geçici korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Geçici korunma önleminin gümrük vergilerinde artış yapılması şeklinde uygulanması halinde, İthalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen gümrük vergisi oranı arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Geçici korunma önleminin ek mali mükellefiyet getirilmesi şeklinde uygulanması halinde, varsa İthalat Rejimi Kararı kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet ile geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyet arasındaki farka tekabül eden tutar gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır. İthalat Rejimi Kararı kapsamında tespit edilmiş ek mali mükellefiyetin bulunmaması halinde ise, geçici korunma önlemi kapsamında belirlenen ek mali mükellefiyetin tamamı gümrük mevzuatının ilgili hükümlerine göre teminata bağlanır.

Soruşturma sonucunda korunma önlemi alınmasına karar verilmesi halinde, teminata bağlanan tutar Hazineye irat kaydedilir.

Korunma önleminin, geçici korunma önleminde daha düşük belirlenmesi halinde aradaki fark ilgiliye iade edilir. Korunma önleminin geçici korunma önleminde daha yüksek olması halinde ise aradaki fark tahsil edilmez.

Korunma önlemi alınmasına gerek olmadığına karar verilmesi durumunda, geçici korunma önlemi yürürlükten kaldırılır. Bu durumda, gümrük idarelerince teminata bağlanan tutar gümrük mevzuatının teminata bağlanan vergilerin geri verilmesine ilişkin hükümleri dahilinde ilgililere iade edilir.

Korunma Önlemi

Madde 10- Bir malın benzer veya doğrudan rakip mallar üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi oluşturacak şekilde artan miktar ve şartlarda ithal edildiği hallerde ülke yararı göz önüne alınarak, yapılacak soruşturma sonucunda korunma önlemi alınabilir.

Korunma önlemi; gümrük vergisinde artış yapılması, ek mali mükellefiyet getirilmesi, miktar/değer kısıtlaması, tarife kontenjanı uygulaması veya bunların birlikte uygulanması şeklinde olabilir.

Korunma önlemi olarak ilgili malın ithalatında belli miktar ve/veya değerler tespit edilirken (kota tesisinde), ciddi zararı ortadan kaldıracak ya da önleyecek başka bir seviye gerekmedikçe, ithalat istatistiklerinin mevcut olduğu son üç temsili yılın ortalama ithalat düzeyi dikkate alınır.

Korunma Önleminin Süresi ve Gözden Geçirilmesi

Madde 11- Korunma önlemi, ciddi zararı önleyecek ya da ortadan kaldıracak ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyumunu kolaylaştırmaya yeterli olacak bir süre için uygulanır. Korunma önleminin süresi üçüncü fıkra çerçevesinde uzatılmadıkça, geçici önlemler de dahil 4 (dört) yılı aşamaz.

Korunma önleminin süresinin bir yılın üzerinde olduğu durumlarda önlem düzenli aralıklarla liberalize edilecektir. Önlem süresinin 3 (üç) yılı geçtiği durumlarda uygulanmasının hala gerekli olup olmadığını tespit etmek veya liberalleştirme süresini hızlandırmak için önlem süresinin en geç ortasında durum gözden geçirilecektir.

Korunma önleminin ciddi zararı önlemek veya gidermek için gerekli olmaya devam ettiğini ve yerli üreticilerin piyasa koşullarına uyum sağlamakta olduğunu gösteren kanıtların tespit edilmesi halinde, önlemin süresi, yeniden açılacak soruşturma sonucunda uzatılabilir. Süresi uzatılan önlem, başlangıç süresinin sonundaki durumuna kıyasla daha kısıtlayıcı olmayacak ve liberalize edilmeye devam edilecektir. Bu durumda önlemin toplam uygulama süresi 10 (on) yılı aşamaz.

Yönetmelik kapsamında korunma önlemine tabi olmuş bir ürünün ithaline, uygulamama süresi en az 2 (iki) yıl olmak şartıyla, daha önce uygulanmış olan önlem süresinin yarısına eşit bir süre boyunca yeniden korunma önlemi uygulanmaz.

Ancak, ürünün ithaline karşı bir korunma önleminin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en az bir yıl geçmiş ise ve böyle bir korunma önlemi, önlemin yürürlüğe girdiği tarihten önceki 5 (beş) yıl içinde aynı ürüne karşı iki defadan fazla uygulanmamış ise, 180 (yüz seksen) gün veya daha az süreli bir korunma önlemi yeniden uygulanabilir.

Genel M¼d¼rl¼k, mevcut korunma ¼nleminin uygulama s¼resi i¼erisinde, re'sen veya başvuru halinde ¼nlemin etkilerini incelemek ve uygulanmasının hala gerekli olup olmadığını değerlendirmek ¼zere Kurul'u toplantıya ¼aęırabilir. Bu toplantılarda Kurul, y¼r¼rl¼kteki ¼nlemin etkilerini ve sonu¼larını değerlendirir ve uygulamanın devamına veya kaldırılmasına karar verebilir. Bu kararlar ¼zet gerek¼esiyle birlikte Resmi Gazete'de yayımlanır.

Kurul'un ¼alıřma Usul ve Esasları

Madde 12- İthalatta Korunma ¼nlemlerini Değerlendirme Kurulu'nun ¼alıřması aşağıdaki usul ve esaslara g¼re y¼r¼t¼l¼r.

Kurul, başkanın ¼aęırısı ¼zerine salt ¼oęunluk ile toplanır. İlk toplantıda ¼oęunluk sağlanamadığı takdirde takip eden iř g¼n¼ yapılacak toplantıda ¼oęunluk aranmaz.

Kurul, korunma ¼nlemleri konusunda Genel M¼d¼rl¼ę¼n teklifi ¼zerine karar alır.

Kurul kararları, toplantıya katılanların oy ¼okluęu ile alınır. Oyların eşit olması halinde Kurul Başkanının oy vermiş olduğu taraf ¼oęunluęu sağlamış olarak kabul edilir.

Kurul ¼yeleri, ilgili taraflar ile 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usul¼ Muhakemeleri Kanununun 245 inci maddesinde belirtilen t¼r ilişkide bulduklarının tespiti halinde toplantılara katılamazlar.

Kurul ¼yesi meslek kuruluşu temsilcilerinin, soruşturma konusu malın ¼reticisi, ihracat¼ısı ve ithalat¼ısı olmaması ve bu malların herhangi bir Şekilde ticaretiyle iştigal etmemesi zorunludur. Aksi takdirde beşinci fıkra h¼km¼ uygulanır.

Kurul'un sekretarya hizmetleri Genel M¼d¼rl¼k tarafından y¼r¼t¼l¼r.

Diğer Mevzuat H¼k¼mleri

Madde 13- Bu Y¼netmelik;

a) Kamu ahlakı, kamu d¼zeni veya kamu g¼venlięinin; insan, hayvan ve bitki sağlığının; sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal hazinelerin veya fikri, sınaı ve ticari m¼lkiyetin korunması ama¼larıyla ilgili mevzuat h¼k¼mleri ¼er¼evesinde getirilen ithalata ilişkin yasakların, miktar kısıtlamalarının veya denetim zorunluluklarının,

b) Kambiyo ile ilgili işlemlerin,

c) Uluslararası anlaşmalardan doğan y¼k¼ml¼l¼klerin,

d) İthalat Rejimi Kararı ve İthalat Y¼netmelięi ile ithalata ilişkin diğer mevzuatın bu mevzuata aykırı olmayan h¼k¼mlerinin uygulanmasını engellemez.

Tebliğ

Madde 14- Bu Yönetmelikte yer alan hususlarla ilgili olarak uygulamaya yönelik tebliğler çıkarmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelikler

Madde 15- 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden önce 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde başlatılmış soruşturmalar ve uygulanmakta olan korunma önlemlerine ilişkin işlemlere bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde devam olunur.

Geçici Madde 2- Diğer mevzuatta bulunan 1/6/1995 tarihli ve 22300 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği ile 1/11/1995 tarihli ve 22450 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Yönetmeliği çerçevesinde korunma önlemi uygulamasına ilişkin olarak yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

Madde 16- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 17- Bu Yönetmeliği Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.